

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 19.12.2022 hyväksynyt seuraavan malminetsintäluvan jatkoaikaa koskevan hakemuksen:

Hakija: Sakumpu Exploration Oy
Alueen nimi: Paana Central
Lupatunnus: ML2018:0081
Alueen sijainti ja koko: Kittilä, 2981,06 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on menettävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Kuulutettu 19.12.2022

Pidetään nähtävänä 25.1.2023 asti (valitusajan päättymispäivä).

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Sakumpu Exploration Oy
c/o WSP Finland Oy
Pasilan asema-aukio 1, 13.krs
00520 Helsinki

**PÄÄTÖS MALMINETSINTÄLUVAN VOIMASSAOLOAJAN JATKAMISESTA JA SITÄ KOSKEVA MÄÄRÄYS
TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA**

Malminetsintälupahakemus

Hakija: Sakumpu Exploration Oy
2632092-6
Suomi

Yhteystiedot: c/o WSP Finland Oy
Pasilan asema-aukio 1, 13.krs
00520 Helsinki

Lisätietoja antaa:
Janna Riikonen (WSP Finland Oy)
janna.riikonen@wsp.com
020 786 411

Alueen nimi: Paana Central
Alueen sijainti: Kittilä

Hakemus on tullut vireille 9.6.2022. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2018:0081 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 9.6.2022.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla jatkoaikaa Sakumpu Exploration Oy:n malminetsintäluvulle nimeltä "Paana Central" lupatunnuksella ML2018:0081.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa

mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään kolme (3) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Kaivosviranomainen voi kuitenkin kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla antaa päätöksen täytäntöönpanomääräyksen perustellusta syystä hakijan pyynnöstä, jolloin luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Sakumpu Exploration Oy on 28.10.2022 hakenut päätöksen täytäntöönpanomääräystä kaivoslain 169 §:n mukaisesti ja perustellut hakemuksessaan täytäntöönpanomääräyksen tarpeen.

Tukes määrää kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla, että tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 1 kuvattuihin yksilöityihin toimenpiteisiin 1-3 voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Toimenpiteet olivat sallittuja myös aikaisemmin voimassa olleessa luvassa.

Tutkimustoimenpiteet (lupamääräys 1 kohdat 1-3) voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun malminetsintäluvan ML2017:0032 jatkoaikapäätöksessä määrätty vakuus on asetettu, ja muut edellytetyt velvoitteet on suoritettu. Toimet on suoritettava tässä malminetsintäluvan jatkoaikapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Luvanhaltija voi tämän lisäksi ryhtyä myös sellaisiin malminetsintätutkimuksiin, joihin ei kaivoslain (621/2011) 7 ja 9 §:n nojalla vaadita malminetsintälupaa.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 2981,06 ha

Alueen nimi: Paana Central

Sijainti: Kittilä

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1).

Alueesta tarkemmin

Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse suojelualueita, suojeluohjelma-alueita tai valtakunnallisesti merkittäviä tai suojeltuja maisema-alueita. Alueella on voimassa Tunturi-Lapin maakuntakaava, jossa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Alueella ei ole yleiskaavaa eikä asemakaavaa.

Otaksuma mineraaleista

Alueen geologiseen malmipotentialiin sekä hakijan suorittamiin tutkimuksiin ja tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan kultaa (Au) ja kuparia (Cu).

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja, VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on lisäksi tehtävä erityisellä poronhoitoalueella asianomaiselle Kuivasalmen paliskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus,

tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa sallituilla menetelmillä (lupamääräys 1, menetelmät 1–3) ei synny kaivannaisjätettä. Malminetsintäluvan haltija on silti aina velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on lisäksi tehtävä poronhoitolaissa säädetyllä erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetulla alueella (*erityinen poronhoitoalue*) asianomaiselle Kuivasalmen paliskunnalle.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Metsähallitukselle,
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle Lapin maakuntamuseolle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2018:0081 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51 §, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, etteivät luvassa sallittavat malminetsintätoimet nykyisen aluerajauksen sisällä estä tai vaikeuta olennaisesti muita alueeseen kohdistuvia käyttötarpeita, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Malminetsintäluvalle **ML2018:0081** on määrätty jo aiemmassa lupapäätöksessä lupakohtainen **4000 euron vakuus**, joten kaivosviranomaisen ei määrää uutta vakuutta. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritetun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyttyä määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusojat eivät aiheuteta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaustoimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareiät teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun

estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20m pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäalupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Tutkimuskairauksissa merkittävästi kertyvä kairaussoija ja kivimurska tulee kerätä pois maastosta. Lupa-alueella esiintyy luonnontilaisia tai luonnontilaisten kaltaisia lähteitä. Niiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty ja niiden läheisyydessä toimimiseen on jätettävä riittävä suojaetäisyys.

Malminetsintäalupa-alueella on uhanalaisen suuren petolinnun pesäreviiri. Mikäli pesän todetaan olevan käytössä, petolinnun tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana (15.2-31.7 välisenä aikana, pesimäpaikan ympärillä 1100m suojavyöhyke), tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Suuren petolinnun pesäpuu, jossa oleva pesä on säännöllisessä käytössä ja selvästi nähtävissä, on rauhoitettu. Luvansaaja voi tarkistaa pesäreviirin ajantasaisen tilanteen Metsähallituksen Lapin luontopalveluilta.

Alueella esiintyy silmällä pidettävien kasvilajien esiintymiä (ahokissankäpälä). Vaikka silmälläpidettävien lajien turvaaminen on vapaaehtoista, eikä silmälläpidettävät lajit täyty varsinaisen uhanalaisuuden kriteerejä, silmälläpidettävien lajien esiintymien vahingoittamista tulee välttää tutkimuksissa.

Lupa-alueella on rauhoitetun ja uhanalaisen kasvilajin (lapinleinikki) esiintymiä (luonnonsuojelulaki 1096/1996, 42 §), joka on myös luontodirektiivin liitteen IV (b) mukainen laji. Lisäksi lupa-alueella on uhanlaiseksi luokitellun lettosaran ja hentosätkimen (LsL 46§, LsA 521/2021, liite 4) esiintymiä. Nämä tulee huomioida tutkimustoiminnassa siten, ettei toiminta vahingoita tai vaaranna niiden esiintymiä. Luontodirektiivin Liitteen IV (b) mukaisen lapinleinikin esiintymään tulee jättää n. 30 m suojavyöhyke.

Maastotöiden suunnittelua varten lajien esiintymispaikat voi tarkistaa Lajitietokeskuksen avoimesta Laji.fi -palvelusta (<https://laji.fi/>). Mahdollisen esiintymän laajuuden voi tarkistaa Lapin ELY-keskukselta.

Vielmaoja ja Lismajoki ovat potentiaalisia raakkupuroja. Tutkimuskairauksissa ja tutkimusojituk-sissa on pidettävä 45m suojavyöhyke kyseessä oleviin virtavesiin tai kallioperäkairausten ollessa kyseessä käytettävä soijan talteenottoa ja suljettua vesikiertoa.

Lisäksi lupa-alueelta tunnetaan kaksi arkeologista kulttuuriperintökohdetta, jotka tulee huomioida lupa-alueen tutkimustöiden ja reittien suunnittelussa.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Lapin ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 5), Metsähallituksen lausunnossa (Liite 6) ja Lapin maakuntamuseon lausunnossa (Liite 7) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Lapin ELY-keskukselle, Metsähallitukselle ja Lapin maakuntamuseolle.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkoja käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee välttää sulanmaan aikana. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepein sekä luiskata loiva reunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 § ään.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Alueella on ollut voimassa kaivoslain (621/2011) mukainen malminetsintälupa ML2018:0081 neljä (4) vuotta. Tämä päätös jatkaa malminetsintäluvan voimassaoloa kolme (3) vuotta. Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **30 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana.

Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti

kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta ja kaivoslain (621/2011) 51.11 § ja 152.1 §.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 51 §, 67, 69 §:ään jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

12. Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella

Alue kuuluu Kuivasalmen paliskunnan alueeseen. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava Kuivasalmen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen.

Perustelut: Edellä mainituilla toimenpiteillä ehkäistään malminetsinnästä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Määräys perustuu Poronhoitolain (848/1990) 2§:ään ja kaivoslain (621/2011) 51 §:ään.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Sakumpu Exploration Oy	9.6.2022
Hakemus: Sakumpu Exploration Oy (hakemus luvan täytäntöön panosta muutoksenhausta huolimatta)	28.10.2022
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	4.11.2022
Lausuntopyynnöt: Tukes	4.11.2022
Päätös: Tukes	19.12.2022

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 4.11.2022 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Kittilän kunnan ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 12.12.2022saakka.

Tukes on tiedottanut hakemuksesta Lapin Kansa lehdessä 4.11.2022

Tukes on tiedottanut hakemuksesta asianosaisille maanomistajille kirjeitse 4.11.2022

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 12.12.2022. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kittilän kunnalle** 4.11.2022.
Kittilän kunta on antanut lausunnon 25.11.2022 (liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin ELY-keskukselle** 4.11.2022.
Lapin ELY –keskus on antanut lausunnon 12.12.2022 (liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Metsähallitukselle** 4.11.2022.
Metsähallitus on antanut lausunnon 7.12.2022 (liite 6).
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin maakuntamuseolle** 4.11.2022.
Lapin maakuntamuseo on antanut 17.11.2022 (liite 7).
- 5) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kuivasalmen paliskunnalle** 4.11.2022.
Kuivasalmen paliskunta on antanut lausunnon 12.12.2022. (liite 8).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei esitetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan vastine

Hakijalta ei ole pyydetty vastinetta.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksiin.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia ([1096/1996](#)), ympäristönsuojelulakia ([527/2014](#)), erämaalakia ([62/1991](#)), maankäyttö- ja rakennuslakia ([132/1999](#)), vesilakia ([587/2011](#)), poronhoitolakia ([848/1990](#)), säteilylakia ([592/1991](#)), ydinenergialakia ([990/1987](#)), muinaismuistolakia ([295/1963](#)), maastoliikennelakia ([1710/1995](#)) ja patoturvallisuuslakia ([494/2009](#)). VesiL [587/2011](#). Malminetsintäluvan haltijan on

aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvun haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvun haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvun muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvun muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Luvanhaltijan tulee toimittaa hakemus malminetsintäluvun voimassaolon jatkamiseksi kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvun voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvun voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvun voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon

jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Sakumpu Exploration Oy:lle,

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Kittilän kunnalle,
- Lapin ELY-keskukselle,
- Metsähallitukselle,
- Lapin maakuntamuseolle tiedoksi,
- Kuivasalmen paliskunnalle,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille (kirjeitse)
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3950 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Mikkola ja ratkaissut ylitarkastaja Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2018:0081 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Kittilän kunnan lausunto
Liite 5	Lapin ELY-keskuksen lausunto
Liite 6	Metsähallituksen lausunto
Liite 7	Lapin maakuntamuseon lausunto
Liite 8	Kuivasalmen paliskunnan lausunto
Liite 9	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
 - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
 - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
 - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 270 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Malminetsintäalupa-alue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:80000

Sakumpu Exploration Oy
Paana Central
ML2018:0081

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
26140700220000	4,02
26140708760002	0,28
26141000100045	31,91
26187400040001	24,07
26189300110001	2920,78
	2981,06

Pinta-ala yhteensä: 2981,06 ha

Lupatunnus
ML2018:0081
Liite 3

ASIANOSAINEN MAANOMISTAJA

Lausunto Sakumpu Exploration Oy:n malminetsintäluvan jatkoaikahakemuksesta, Paana Central, ML2018:0081

2/10.01.01/2020

Khall 22.11.2022 § 466

(Lisätietoja: Maanmittausteknikko [REDACTED]
[REDACTED])

Sakumpu Exploration Oy on jättänyt Tukesille lupahakemuksen Kittilän kunnan alueelle, Kuivasalmen paliskunnan erityiselle poronhoito-alueelle kohdistuvan jatkoaikahakemuksen koskien Paana Central –nimistä malminetsintäluva-alueita. Lausunto tulee toimittaa Tukesille 12.12.2022 mennessä.

Malminetsintäalueen kokonaispinta-ala on 2981,06 ha.

Lupahakemuksen mukaan alueella ei ole suojelualueita eikä pohjavesialueita. Alueella sijaitsee kaksi Metsähallituksen kulttuuriperintökohdetta: Sätkänjärven kämppöaluejäännös ja Lautajänkänmaan rakennusjäännös. Tiedossa olevat kohteet huomioidaan tutkimusten suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Yhtiö haki alueelle malminetsintä lupaa, koska se piti aluetta mahdollisesti lupaavana kulta-kupari –mineralisaation osalta.

Jatkoaikaa haetaan kolmeksi vuodeksi. Alustavasti yhtiö suunnittelee seuraavia jatkotutkimuksia:

- Pohjamooreeninäytteenotto alueille, joille sitä ei vielä ole päästy tekemään
- Kohdennettu pohjamooreeninäytteenotto tukemaan olemassa olevaa tietoa maaperänäytteistä
- Tarkentavat syväkairaukset, resurssimallinnus
- Tutkimusajat valituille paikoille

Lupahakemuksen mukaan pohjamooreeninäytteenotto tehdään Bandvagn – maastokulkuneuvolla, jossa on iskupora. Syväkairaukset tehdään ensisijaisesti talviaikaan. Kairausyksiköt ovat tela-alustaisia kulkuneuvoja. Lisäksi kulkemiseen käytetään moottorikelkkaa ja mönkijää ja tiealueilla autoja, sekä liikutaan myös jalan ja suksin. Maanomistajille ilmoitetaan maastotöistä etukäteen.

Nyt haettavalla alueella ei ole tarkoitus suorittaa koelouhintaa.

Suunnitellusta toiminnasta ainoa mahdollisesti syntyvä kaivannaisjäte on syväkairauksissa syntyvä ns. kairaussoija. Soijan määrän ei ennakoita nousevan kovin suureksi. Koska toiminta ei kohdistu suojelualueille, soijan talteenotto ei ole tarpeen. Jos soijaa muodostuu hyvin runsaasti, kairauspaikat siivotaan kairauksen päättyessä tai jälkikäteen. Mahdolliset tutkimusajat täytetään tutkimusten päätyttyä kaivetulla maa-aineksella ja siistitään, maastoon ei jää ylimääräistä

maata. Pohjamooreeninäytteenotto ja muut tutkimusmenetelmät eivät synnytä kaivannaisjätettä.

Suunniteltujen tutkimusten ympäristö- ja muut vaikutukset jäävät vähäisiksi eivätkä kohdistu suojelualueille tai muihin arvokkaisiin kohteisiin. Hakemuksen mukaan tutkimusojien kohdalla maaperä ja kasvillisuus häiriintyvät väliaikaisesti. Ojat täytetään kaivetulla maalla tutkimusten päätyttyä, ja ne kasvittuvat uudelleen muutaman vuoden kuluessa. Muista tutkimuksista ainoat vaikutukset ovat hetkelliset paikalliset häiriöt liikkumisesta ja laitteistojen äänestä. Tiedossa olevat luontoarvot huomioidaan luonnonsuojeluviranomaisilta saatujen ohjeiden mukaisesti.

Hakemuksen mukaan maastovahinkojen välttämiseksi tullaan tutkimukset suorittamaan pääosin talvisaikaan kosteilla ja pehmeillä alueilla, kantavilla kivennäismailla toimia voidaan tehdä myös kesäaikaan. Pohjamooreeninäytteenotto- sekä kairauskalusto on varustettu kumiteloilla sekä biohajoavalla hydrauliojlyllä.

Hakemuksen mukaan malminetsinnän ajankohdasta neuvotellaan paliskunnan kanssa.

Mahdolliset puustovahingot korvataan maanomistajille metsänhoitoyhdistyksen suositusten mukaan. Samoin mahdolliset maastovahingot korvataan maanomistajille.

Hakemuksen mukaan malminetsintätoiminnan lopettamisen jälkeen kalusto ja kaikki tarvikkeet yms. viedään pois kokonaisuudessaan. Kukin mittauspaikka tai toiminta-alue siistitään heti työn päättyessä ko. kohteella Tutkimusten loputtua varmistetaan alueen siisteys, karroitetaan mahdolliset maastovauriot ja sovitaan vahingonkorvauksista asianomaisen maanomistajan kanssa.

Kartta malminetsintäluva-alueesta esityslistan ja pöytäkirjan liitteenä, asiakirjat esityslistan oheismateriaalina.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää lausuntonaan Sakumpu Exploration Oy:n jatkoaikahakemuksesta koskien Paana Central – nimistä malminetsintäluva-aluetta ja hakemuksesta luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta ilmoittaa seuraavaa:

Lupahakemus ei kohdistu Kittilän kunnan asema- eikä yleiskaava-alueille. Siten kaavoituksen kannalta hakemuksen johdosta ei ole huomautettavaa.

Malminetsinnästä ei saa olla haittaa paikalliselle asutukselle eikä alueen poronhoidolle.

Luvassa tulee edellyttää sopimaan työskentelyajankohdista ja – tavoista paliskunnan kanssa ennen malminetsintätöiden aloittamista, jotta poronhoitotyölle sekä muulle paikalliselle toiminnalle mahdolli-

sesti aiheutuva haitta tulisi vältettyä taikka selvitettyä aina etukäteen. Malminetsintäalue tulee ennallistaa toimijan toimesta. Muilta osin Kittilän kunnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.

Päätös:

Kunnanjohtajan muutettu päätösesitys:

Kunnanhallitus päättää lausuntonaan Sakumpu Exploration Oy:n jatkoaikahakemuksesta koskien Paana Central – nimistä malminetsintä lupa-aluetta ja hakemuksesta luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta ilmoittaa seuraavaa:

Lupahakemus ei kohdistu Kittilän kunnan asema- eikä yleiskaava-alueille. Siten kaavoituksen kannalta hakemuksen johdosta ei ole huomautettavaa.

Malminetsinnästä ei saa olla haittaa paikalliselle asutukselle, pohjavesialueille eikä alueen poronhoidolle.

Luvassa tulee edellyttää sopimaan työskentelyajankohdista ja – tavoista paliskunnan kanssa ennen malminetsintätöiden aloittamista, jotta poronhoitotyölle sekä muulle paikalliselle toiminnalle mahdollisesti aiheutuva haitta tulisi vältettyä taikka selvitettyä aina etukäteen. Malminetsintäalue tulee ennallistaa toimijan toimesta.

Kittilän kunta edellyttää, että kittiläläisten kuntalaisten tulee voida asioida malminetsintäyhtiön kanssa suomen kielellä.

Muilta osin Kittilän kunnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan muutetun päätösesityksen yksimielisesti.

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa; työ- ja virkaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista; tai työnjohto- ja valvontaoikeuden käyttämistä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 4.11.2022

Malminetsintälupahakemus ML2018:0081, Sakumpu Exploration Oy, Kittilä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) on pyytänyt kaivoslain (2011/621) 37 §:n nojalla Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) lausuntoa Paana Centralin malminetsintälupahakemuksesta, lupanumero ML2018:0081. TUKES on pyytänyt ELY-keskuksen lausuntoa siitä, onko kohteella mahdollista jatkaa tehokasta malminetsintää hakemuksen mukaisilla tutkimusmenetelmillä ilman että niistä on kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, 5) merkittävää maisemallista haittaa. Lisäksi TUKES pyytää lausuntoa siitä, onko alueella kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita. Lausuntoa on pyydetty 12.12.2022 mennessä.

Haetun malminetsintäalueen pinta-ala on 2981,06 ha ja se kohdistuu Kittilän kunnan pohjoisosaan. Hakija on arvioinut alueelta olevan mahdollista löytää kultaa (Au) ja kuparia (Cu). Yhtiö hakee malminetsintäalueelle jatkoaikaa.

Tutkimusmenetelminä malminetsinnässä on tarkoitus hyödyntää pohjamoreeninäytteenottoa (BoT drilling), tarkentavia syväkairauksia, resurssimallinnusta sekä tutkimusojia. Alueella on tarkoitus liikkua iskuporallisella Bandvagn -maastokulkuneuvolla, tela-alus- taisilla kulkuneuvoilla, moottorikelkalla sekä mönkijällä. Tievalueella liikutaan lisäksi autolla ja maastossa jalan ja suksin. Syväkairaukset tehdään ensisijaisesti talvisaikaan. Soijaa ei suunnitella otettavan talteen.

Lapin ELY-keskus lausuu seuraavaa

Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

Haetulla malminetsintäalueella ei ole perustettuja luonnonsuojelualueita, valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita, Natura 2000 -verkon kohteita, luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamia, rajattuja luontotyyppejä, luonnonsuojelulain 47 §:n tarkoittamia erityisesti suojeltavien lajien rajattuja esiintymispaikkoja eikä malminetsintäalue sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaalla maisemalueella. Alueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia, moreenimuodostumia, kallioalueita eikä kivikoita.

Pohjavesialueet ja pienvedet (kaivoslain 11 §:n kohdat 1 ja 3)

Hakemusalueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita.

12.12.2022

Hakemusalueelle sijoittuu useampia peruskarttalähteitä. Kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella on myös mahdollista, että malminetsintäalueella sijaitsee enemmänkin lähteitä, kuin etukäteen tiedossa on.

Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilaissa kielletty (VL 2. luku 11 §), ellei siihen ole saatu aluehallintoviraston lupaa. Lähteisiin tulee jättää riittävä suojaetäisyys, vähintään 30 metriä lähteikön reunasta ja etäisyyden määrittelyssä tulee huomioida, ettei lähteen luonnontila vaarannu. Esimerkiksi kaivutoimenpiteet lähteikön läheisyydessä voivat aiheuttaa muutoksia pohjaveden virtausolosuhteissa ja siten myös lähteikön kautta purkautuvan pohjaveden määrässä. Suojaetäisyys riippuu maastonmuodoista, lähteen koosta ja tilasta. Lähtökohtana toiminnassa on, ettei siitä saa aiheutua vaaraa pohjaveden määrälle tai laadulle. Lähteen suojavyöhykkeellä ei tule tehdä kairaus-toimenpiteitä, ja mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareikä tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Työn teettäjällä on vastuu pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Vesistöjen lähellä toimittaessa on huolehdittava siitä, ettei syväkairauksissa maanpinnalle nouseva kiviaines, soija, pääse valumaan vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen näytteenotto ja liikkuminen aiheuta kuormitusta vesistöihin. Myös ojitetuilla aloilla on toimittava siten, että kiintoainetta tai poraussoijaa ei pääse oja myöten kulkeutumaan vesistöihin. Lisäksi vesistöjen ympäristö tulisi säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena.

Puron uoman luonnontilan säilymisen vaarantaminen on kielletty (VL 3. luku 2 §). Tämä tulee huomioida purojen ylityksissä.

Rauhoitetut, erityisesti suojeltavat ja uhanalaiset lajit (kaivoslain 11 §:n kohdat 3 ja 4)

Malminetsintätoiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu luonnonsuojelu- ja kaivoslaissa kiellettyä seurausta, kuten lajin heikentämistä tai häviämistä eikä lajin elinympäristön heikentämistä tai tuhoutumista. Maahan kajoavissa malminetsintätoimissa suojeltujen lajien esiintymät on rajattava malminetsintäalueen ulkopuolelle. Suojaetäisyyksien määrittelyssä tulee ottaa huomioon, että rauhoitettua lajia voi esiintyä piste-mäistä esiintymäpaikkaa laajemmalla alueella. Tarvittaessa tulee varmistua kartoituksin, ettei suojeltujen lajien esiintymiä vaaranneta.

Ajantasaiset esiintymätiedot malminetsintäalueelta tulee tarkistaa ja huomioida tutkimussuunnitelmaa laadittaessa. Lajitietoa voi tarkastella ja ladata Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-sivuston kautta. Myös ympäristöhallinnon yhteisestä lajitiedon tallennusjärjestelmästä LajiGIS:stä tiedot siirretään kerran viikossa laji.fi -järjestelmään. Laji.fi:ssä on lajiaineistoja myös lukuisista muista lähteistä, esim. museoiden tietokannoista. Suurin osa lajiaineistosta on suoraan kaikkien nähtävissä Laji.fi-sivustolla, mutta sensitiivisten lajien paikatiedot on karkeistettu esim. 1 km tai 5 km ruudun tarkkuudelle tai joissain tapauksissa salattu kokonaan. Nämä käyttörajoitetut aineistot saa käyttöönsä kirjautumalla Laji.fi-sivustolle ja tekemällä aineistopyynnön tietyltä alueelta.

Alueelta on havaittu useita lapinleinikin (*Coptidium lapponicum*) esiintymiä. Lapinleinikki on rauhoitettu laji (luonnonsuojelulaki 1096/1996, 42 §). Lapinleinikki on myös luontodirektiivin liitteen IV (b) mukainen laji eli yhteisön tärkeänä pitämä kasvilaji, joka edellyttää tiukkaa suojelua. Rauhoitetun lajin hävittäminen on luonnonsuojelulain 42

§:n 2 momentin mukaan kielletty. Lapinleinin suojavyöhykkeen tulee olla vähintään 30 metriä. ELY-keskus kannattaa hakemuksessa esitettyä purojen rajaamista tutkimustoiminnan ulkopuolelle.

Lupahakemusalueelta ei toistaiseksi tunneta rauhoitettujen tai luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajeja.

Lupahakemusalueelle sijoittuvia Vielmaojaa ja Lismajokea pidetään potentiaalisina raakkupuroina. Lähijoesta on raakkuhavaintoja vuodelta 2022. Raakku eli jokihelmisimpukka on luonnonsuojelulain (1096/1996) 38 §:n mukainen koko maassa rauhoitettu eläinlaji, 46 §:n mukainen uhanalainen laji (LSA 1997/160, liite 4 2021/521), 47 §:n erityisesti suojeltava laji (LSA 1997/160, liite 4 2021/521) sekä Neuvoston direktiivin luontotyyppien ja luonnonvaraisen elämistön ja kasviston suojelusta (92/43ETY) liitteiden II ja V laji. Laji on erittäin uhanalainen (EN), ja kuuluu myös Kiireellisesti suojeltavat lajit (SYKE 2020) -luetteloon sekä Uhanalaisten lajien esiintymien turvaaminen metsätaloudessa – Lajiturva-hankkeessa 2019–2021 laadittuun lajiluetteloon. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden tahallinen tappaminen tai häiritseminen on kielletty. Toistaiseksi puroilla ei kuitenkaan ole tehty raakkukartoitusta. Mikäli esimerkiksi purojen ylittäminen on välttämätöntä, on inventoinneilla tarkistettava, ettei alueella esiinny jokihelmisimpukkaa. ELY-keskus edellyttää soijan talteenottoa ja suljettua vesikiertoa, mikäli kairaukset kohdistuvat Vielmaojan tai Lismaojen lähivaluma-alueelle. Myös mahdollisissa RC-porauksissa ja tutkimusojissa tulee kiintoainespäästöt vesistöön estää. ELY-keskus katsoo, että 45 metrin suojavyöhyke malminetsintätoimissa riittää turvaamaan puroekosysteemit.

Lupahakemusalueen eteläosan läheisyydessä on lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettu, luonnonsuojelulain 38 § nojalla rauhoitetun uhanalaisen suuren petolinnun pesäreviiri. Luonnonsuojelulain 39 § ja lintudirektiivin 5 artiklan mukaan lajien tahallinen häiritseminen erityisesti lisääntymis- tai jälkeläisten kasvatusaikana tai muutoin niiden elämänsikojen kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Pesintäaikana 15.2–31.7. pesien suojavyöhykkeellä (1100 m) ei tule tehdä tutkimustoimintaa. Mikäli malminetsintä kohdistuu maakotkan, merikotkan, muuttohaukan tai tunturihaukan suojavyöhykkeelle tai sen läheisyyteen, tulee hakijan vuosittain ennen tutkimustoimia pyytää Metsähallituksen Lapin luontopalveluilta (Stefan Siivonen) tarkempi tieto reviirin tilanteesta. Metsähallituksen antamia ohjeita on noudatettava malminetsintätoiminnassa.

Rauhoitettujen kasvien lisäksi hakemusalueelta on tiedossa uhanalaiseksi luokitellun (LsL 46 §, LsA 521/2021, liite 4) lettosaran (VU) esiintymä sekä silmälläpidettävän ahokissankäpälän (*Antennaria dioica*, NT) esiintymispaikka. Harvinaiset tai uhanalaiset lajit ovat kaivoslain 11 § kohdan 4 tarkoittamia harvinaisia tai arvokkaita luonnonesiintymiä, jota ei saa olennaisesti vahingoittaa (HE 273/2009).

Veden ottaminen

Ilmoitus veden ottamisesta: veden ottaminen vaatii vesilain (587/2011) 2 luvun 15 §:n mukaisesti pinta- ja pohjaveden ottamista koskevan ilmoituksen ELY-keskukselle, jos otettava vesimäärä ylittää 100 m³/vrk, eikä ottaminen edellytä vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan lupaa.

Oikeus ottaa vettä toisen alueelta: ELY-keskus kiinnittää huomiota vesilain 4 luvun säännöksiin, joiden mukaan, jos pintavettä tarvitaan toisen alueelta muuhun kuin

12.12.2022

tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen käyttöön, tai kyse on pohjaveden otosta toisen alueelta, saattaa olla tarpeen hakea aluehallintovirastolta oikeutta veden ottamiseen toisen alueelta (vesilaki 4 luku 3 § 2 mom ja 4 luku 4 § 1 mom). ELY-keskuksen käsityksen mukaan veden käyttö malminetsinnässä ei ole tavanomaista kiinteistökohtaista vedenottoa. Aluehallintovirasto ratkaisee, täyttyvätkö vedenotto-oikeutta koskevat edellytykset vai vaaditaanko vedenottoon vesilain 3 luvun mukainen lupa.

ELY-keskus edellyttää, että kairausvedenottoa ei tehdä pienitilavuusisista luonnonvesistöistä (vesilaki 2. luku 11 §, 3. luku 2 §). Suojelualueilla kairauksen tarvitsema vesi tulee pääsääntöisesti tuoda alueen ulkopuolelta ja sitten kierrättää.

ELY-keskus esittää lupamääräyksissä huomioitavaksi

Lähteistä ei saa ottaa kairausvettä ja niihin tulee pitää suojaetäisyyttä vähintään 30 metriä lähteikön reunasta (VL 2. luku 11 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4).

Kairausvedenottoa ei tehdä muistakaan pienitilavuusisista luonnonvesistöistä (VL 2. luku 11 §, 3. luku 2 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4).

Kairaussoija ei saa päästä valumaan puroihin ja muihin vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen näytteenotto ja liikkuminen saa aiheuttaa kuormitusta vesistöihin (kaivoslaki 11 § kohta 3).

Koska alueella on rauhoitettuja lajeja, jotka lukeutuvat kaivoslain 11 § kohdan 3 tarkoitamiin merkittäviin luonnonolosuhteisiin ja jotka ovat myös luonnonsuojelulain suojeltuja, tulee yhtiön pidättäytyä kairauksista letoilla ja purojen tai jokien varsilla vähintään aiemmin teettämänsä kartoituksen mukaisesti. Lapinleikin suojavyöhyke on 30 metriä esiintymän reunasta lukien. Mikäli alueelta löytyy uusia rauhoitettuja lajeja, ovat suojavyöhykkeet niilläkin vastaavia. Yhtiön tulee esittää tarkka tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle vuosittain hyvissä ajoin, viimeistään kaksi viikkoa ennen tutkimuksiin ryhtymistä, jotta ELY-keskus voi valvoa luonnonsuojelulain noudattamista.

Myös ei-rauhoitettujen uhanalaisten lajien ja luontotyyppien olennainen vahingoittaminen on kielletty (kaivoslaki 11 §, kohta 4). Yhtiön tulee huomioida myös nämä luonnonesiintymät tutkimuksia suunnitellessaan.

Malminetsintätoiminnan kairausjäljet, koemontut ja liikkumisen aiheuttamat jäljet malminetsintäalueella tulee saattaa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan etsintätoiminnan päättyessä alueella. Kairauksen jälkeen tulee varmistaa, ettei kairanrei'istä nouse pohjavettä maanpinnalle. Tarvittaessa kairanreiät on tulpattava. Kairauksissa mahdollisesti maahan jätettävät maaputket on katkaistava läheltä maan pintaa.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimuksen tekemiseksi on välttämätöntä. Maastoliikennelain 5 §:n mukaan käytettäessä maastossa moottorikäyttöistä ajoneuvoa on vältettävä vahingon ja haitan aiheuttamista luonnolle ja muulle ympäristölle. Maastojoneuvoilla

12.12.2022

liikkuminen tulee pääsääntöisesti tapahtua olemassa olevilla yksityisteillä, metsäteillä ja jäädytetyillä talviteillä. Moottoriajoneuvoilla liikkumista tulee välttää luonnontilaisilla soilla sulanmaan aikana. Maastoliikennelain 4 §:n mukaan maastoliikennelupaa ei tarvita malminetsintäalueella eikä 30 metrin etäisyydellä sen rajasta.

ELY-keskus suosittelee kairauksessa käytettävän myös pohjavesialueen ulkopuolella suljettua veden kierrätystä ja soijan talteenottoa.

Alueella ei ole kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on dokumentin viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maija Mäkelä ja ratkaissut luontoympäristöyksikön päällikkö Jari Pasanen.

Tiedoksi

Sakumpu Exploration Oy
Metsähallitus/Liiketoiminnot

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Remes Heikki Lauri	Telia Tunnistus	07.12.2022 11:09:10 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus
PL 94
01301 Vantaa
kirjaamo@metsa.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 4.11.2022

Metsähallituksen lausunto malminetsintälupahakemuksesta ML2018:0081, Paana Central, Kittilä, Sakumpu Exploration Oy c/o WSP Finland Oy

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Metsähallitukselta kaivoslain 37 §:n nojalla lausuntoa Kittilään kohdistuvasta malminetsinnän jatkolupahakemuksesta ML2018:0081, Paana Central. Yhtiö hakee samalla myös päätöksen täytäntöönpanoa muutoksenhausta huolimatta kaivoslain 169 §:n mukaisesti.

Malminetsintälupahakemusalueen pinta-ala on 2981,06 ha sijaiten osin Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnassa olevalla kiinteistöllä Kittilän valtionmaa II 261-893-11-1 2920,78 ha alalta.

Tukes on pyytänyt Metsähallitukselta lausuntoa erityisesti siitä, että voidaanko malminetsintäalueella tehdä tehokasta malminetsintää hakemuksessa esitetyillä tutkimusmenetelmillä ilman, että siitä aiheutuu ilman kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti merkittäviä mm. muutoksia luonnonolosuhteissa tai harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa.

Esitettyyn hakemukseen Metsähallitus lausuu mielipiteenään seuraavaa:

Yleistä

Metsähallitus pitää tärkeänä, että malminetsintäalueiden tutkimustoiminnassa huomioidaan alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy mm. Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-portaalin kautta ja Retkikartta.fi-palvelusta sekä Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä. Luvansaajan tulee myös tunnistaa lupa-alueella olevat muut mahdolliset metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät kohteet ja ottaa ne huomioon tutkimustoiminnassa.

Malminetsinnän kannalta välttämätön maastoliikenne tulee tapahtua erityisen varovaisesti maastoa vaurioittamatta. Suoalueilla ja pehmeiköillä tulee noudattaa suurta varovaisuutta ja mahdollisesti suorittaa näillä kohteilla maastotyöt maan ollessa roudassa sekä välttää työskentelyä kelirikon aikana.

Uhanalaiset lajit

Hakemusalueen valtionmaalta tunnetaan uhanalaisten tai luontodirektiivin kasvilajien esiintymiä.

Hakemusalueella on valtakunnallisesti uhanalaisen ja vaarantuneeksi (VU) luokitellun lettosaran (*Carex heleonastes*) esiintymä ja alueellisesti uhanalaisen hentosätkimen (*Ranunculus confervoides*) esiintymä. Hakemusalueelta on vanha esiintymätieto luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitetusta lapinleinikistä (*Coptidium lapponicum*). Rauhoitetun kasvin hävittäminen on luonnonsuojelulain 42 §:n 2 mom. nojalla kielletty. Lisäksi alueelta on vanha esiintymätieto silmälläpidettävästä ahokissankäpälästä (*Antennaria dioica*). Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi myös uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit tulee ottaa huomioon tutkimustoiminnassa niin, että toiminta ei vahingoita tai vaaranna esiintymiä. Uhanalaisten kasvilajien esiintymillä ei tule harjoittaa tutkimustoimintaa. Tarkemmat tiedot lajiesiintymistä saa Lapin ELY-keskukselta.

Arvokkaat luontokohteet, pienvesistöt ja niiden välittömät ympäristöt

Hakemusalueen valtionmailla voi olla kartoittamattomia arvokkaita luontokohteita, kuten lähteitä, reheviä soita, puron- ja noronvarsimetsiä, suon metsäsaarekkeita, kallioita, kuruja ja karuja soita. Alueet ovat lajistollisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita elinympäristöjä ja joilla voi olla harvinaista ja uhanalaista kasvilajistoa. Toimintaa ko. alueilla tulee välttää, jotta ne säilyisivät mahdollisimman luonnonmukaisessa tilassa. Esimerkiksi alueilla ei tule tehdä tutkimuskaivantoja ja muutkin tutkimustoiminnot tulee tehdä siten, että elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään (vrt. metsälain 10 §:n säädökset). Tutkimustoimintaa pienvesistöjen läheisyydessä tulee välttää myös vesiensuojelullisista syistä. Kohteiden rajauksia löytyy Retkikartta-palvelusta <http://www.retkikartta.fi>. Kaikkia kohteita ei löydy edellä mainitusta palvelusta, joten hakijayhtiön tulee selvittää puuttuvat tiedot.

Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Lapin ELY-keskus. Tarkemmat tiedot mainituista alueen vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin antaa Lapin ELY-keskus.

Kulttuuriperintö

Hakemusalueella on kaksi kulttuuriperintökohdetta. Kohteet ovat; Sätkänäjärven kämppäaluejäännös (karttaliite 1, neljä eri kämppäjäännöstä) ja Lautajänkänmaan rakennusjäännös (karttaliite 2, sauna + kaivo), jotka hakija on jatkohakemuksessa ilmoittanut tietävänsä. Edellä mainittuja kulttuuriperintökohteita ei saa vahingoittaa tutkimustöiden yhteydessä. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle tarpeellisia toimenpiteitä varten. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta Metsähallitus ei tule tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankeen johdosta. Metsähallitus ei sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista vielä löytymättömistä kohteista.

Vahinkojen ehkäiseminen

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Alueella liikkumisessa tulee tieverkoston lisäksi käyttää mahdollisimman paljon maastossa olevia ajouria. Metsähallituksen tieverkostoa ja maastouria käytettäessä tulee huomioida tiestön ja maastourien kuntotilanne. Tienpohjat maastossa suurelta osin heikkokuntoisia talvikäyttöön tarkoitettuja tienpohjia. Tiestön ja maastourien kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko.

Lisäksi Metsähallitus edellyttää, että toiminnassa tapahtuvista poikkeustilanteista, esimerkiksi polttoainevuodoista tai muista onnettomuuksista, jotka voivat vaikuttaa alueen luonnonoloihin, tulee ilmoittaa välittömästi Metsähallitukselle.

Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista. Metsähallituksen yhteyshenkilö vahinkoasioissa on Metsähallitus Metsätalous Oy:n Länsi-Lapin metsätiimin aluepäällikkö Vili Väyrynen, vili.vayrynen@metsa.fi, puh. 0206 39.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Tutkimusojien ja -kaivantojen turvallisuuteen ihmisille ja eläimistöille on kiinnitettävä erityistä huomiota luiskauksin, merkinnällä heijastin- ja liputuskepein ja varoituksin. Lippusiimojen ja ns. pyykkinarujen käyttö on kielletty, koska erityisesti porot ja hirvet voivat tarttua sarvistaan. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että malminetsintäluvan saaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Poronhoitolain (848/1990) mukaan erityisellä poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Myös laki Metsähallituksesta (234/2016) edellyttää, että sen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu on sovittava yhteen siten, että poronhoitolaissa säädetyt veloitteet täytetään.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Hankkeesta vastaava on esittänyt malminetsintäluvan täytäntöönpanoa koskevalle pyynnölle perustellun syyn, joka liittyy toimenpiteisiin ryhtymisen tarpeellisuuteen. Metsähallituksella ei ole huomautettavaa täytäntöönpanoon muutoksenhausta huolimatta.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan.

Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen velvoitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatu järjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä malminetsintäluvan hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Heikki Remes
Kaivannaisasiantuntija
Metsähallitus Kiinteistökehitys

Viite: Lausuntopyyntö 4.11.2022
Asia: KITTILÄ – ML2018:0081 Paana Central

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lapin maakuntamuseolta lausuntoa Kittilän kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ML2018:0081. Lupahakemuksen kopio liitteineen on toimitettu lausuntopyynnön yhteydessä Lapin maakuntamuseolle, ja siitä käyvät ilmi aiottu malminetsintäalue sekä suunnitellut toimenpiteet. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Kittilän kunnan alueesta vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona museolain 7 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Aiottu malminetsintäalue sijaitsee Kittilän kunnassa noin 26 km Sirkan asutuskeskuksesta koilliseen käsittäen 2981,06 ha:n alan. Alueeseen on ainakin osittain kohdistunut arkeologinen inventointi vuonna 2013 Kansallisen metsäohjelman (KMO) yhteydessä. KMO inventointeja ei voida pitää maankäytön suunnittelun kannalta kattavina selvityksinä johtuen inventointialueiden koosta ja inventointeihin käytetystä ajasta, mikä käy ilmi suoraan inventointiraportista: *"Koko metsätalousmaata ei kävelty läpi, eikä se olisi ollut mahdollista inventointiajan puitteissa. Reitit valittiin ennakkoselvitysten perusteella ja tarkastamalla etukäteen ilmoitettuja kohteita."* (Karjalainen 2014: 10) Alueen arkeologinen selvitystilanne ei täten ole kokonaisvaltaisesti ajantasainen.

Malminetsintäalueelta tunnetaan 2 arkeologista kulttuuriperintökohdetta – 1000045802 Lautajänkänmaa ja 1000045803 Sätkenjärvi. Näistä kohteella 1000045802 (Lautajänkänmaa) ei inventoinnissa ole enää katsottu olevan kulttuurihistoriallista suojeluarvoa (Karjalainen 2014: 197). 1000045803 (Sätkenjärvi) sen sijaan on kulttuurihistoriallisesti arvokas arkeologinen kohde, joka tulee huomioida malminetsintätöissä siten, ettei sen rakenteita vahingoideta millään muotoa (karttaliite 1).

Yleisellä tasolla alueella on arkeologista potentiaalia. Alue on joko supra-akvaattista tai ollut jossakin vaiheessa Kittilän jäärven peittämä, eikä ole sijainnut välittömästi muinaisrantojen läheisyydessä. Malminetsintäalueen poikki kulkevat vesistöt ja suot kuitenkin nostavat alueen arkeologista potentiaalia.

Malminetsinnässä käytetyt pienimuotoiset näytteenotot ja kairaukset muodostavat alueella mahdollisesti sijaitseville tuntemattomille arkeologisille kohteille verrattain pienen riskin. Hakemuksessa mainitaan kuitenkin myös koeojien käyttö. Kaivinkoneella tehtävä koeojitus ja/tai -montutus on kajoavuudeltaan luokkaa, joka muodostaa arkeologiselle kulttuuriperinnölle merkittävän riskin. Näin ollen, mikäli lausunnon karttaliitteessä 2 merkityillä alueilla aiotaan suorittaa kaivinkoneella tehtävää ojitusta ja/tai montutusta, tulee suunnitelmista niiden tarkennuttua pyytää uusi lausunto Lapin maakuntamuseolta. Tuolloin määritetään arkeologisten selvitysten tarve ja laajuus.

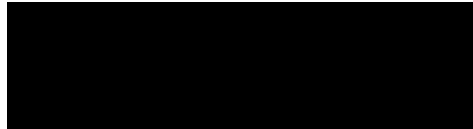
Lapin maakuntamuseo lisäksi muistuttaa, että muinaismuistolain (295/1963) 1 §:n mukaisesti, on muinaisjäännökseen kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla myönnettyä lupaa kielletty. Tätä kieltoa ei kumoa minkään muun lain nojalla myönnetty lupa, kuten malminetsintälupa. Näin ollen muinaismuistolain 14 §:n mukaisesti, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus joko Museovirastolle tai alueellisen vastuumuseon (Lapin maakuntamuseo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain 16 §:n mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine, tai sellaisen katkelma, on kaivuu paikalla lopetettava välittömästi ja otettava viipymättä yhteys joko Museovirastoon tai alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Siinä tapauksessa, että malminetsintälupa myönnetään, tulee ennen maastotöiden aloittamista esitettävä tutkimussuunnitelma toimittaa tiedoksi Lapin maakuntamuseolle.

Lausunnon karttaliitteissä esitetyt aluerajaukset ovat pyynnöstä saatavilla Lapin maakuntamuseon arkeologilta paikkatietoaineistona ESRIn .shp -formaattissa.

Rovaniemellä 17. marraskuuta 2022

Jari-Matti Kuusela
arkeologi (FT, dos.)

Jakelu: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Sakumpu Exploration Oy
Lapin ELY-keskus
Museovirasto

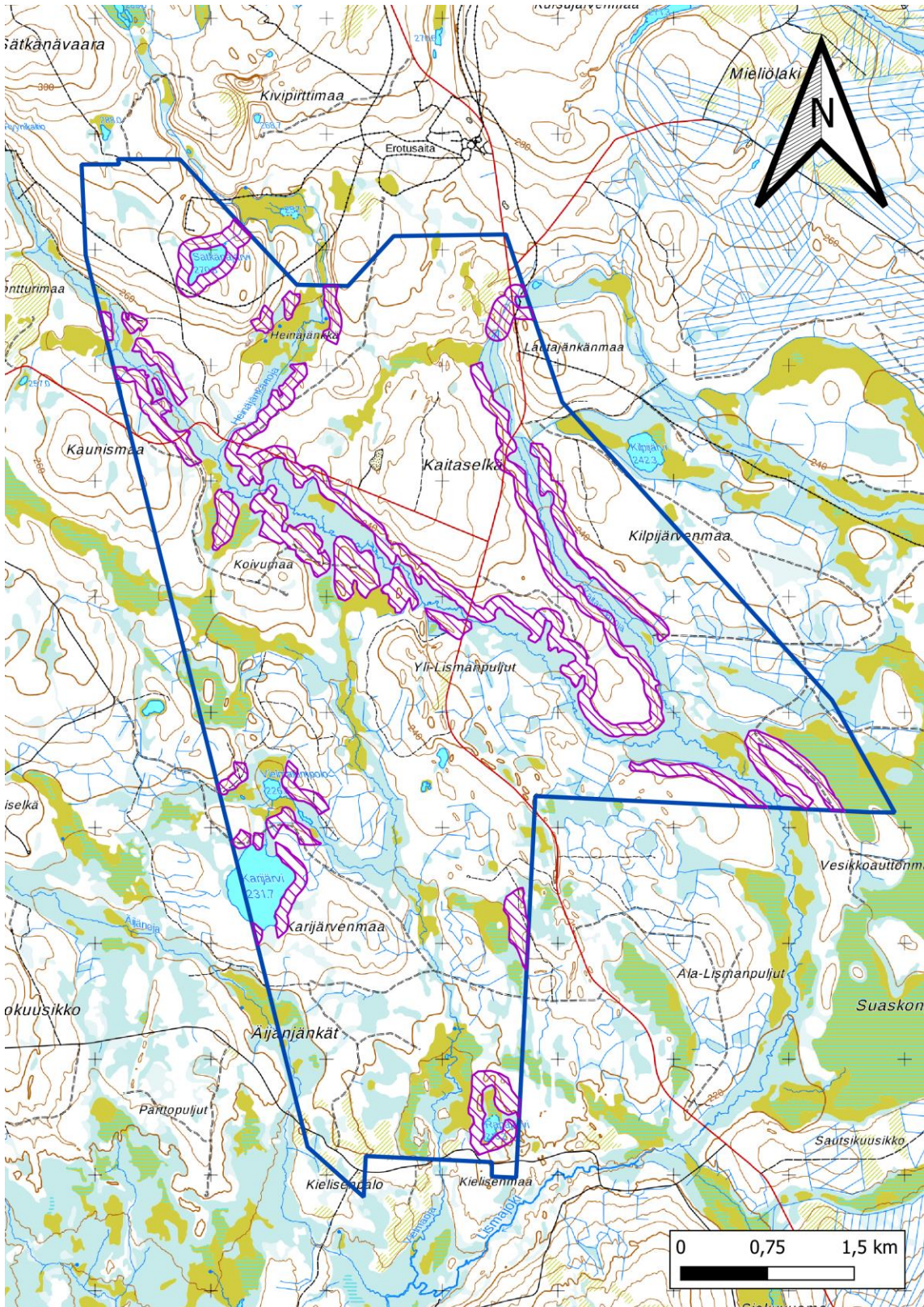
Karttaliite 1 – Kohde 1000045803 Sätkenjärvi

Karttapohjan © Maanmittauslaitos, CC BY 4.0

Karttaliite 2 – Malminetsintäalueen arkeokriittisimmäksi arvioidut alueet violetilla vinoviivalla merkittyinä

Karttapohjan © Maanmittauslaitos, CC BY 4.0

Kuivasalmen paliskunta
Poroisäntä [REDACTED]

LAUSUNTO

12.12.2022

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Asia: Lausunto malminetsintälupahakemuksesta, lupatunnus ML2018:0081

Malminetsintälupahakemuksen hakijaksi on merkitty Sakumpu Exploration Oy.

Kuivasalmen paliskunta sijaitsee erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella, jossa valtion maata ei poronhoitolain 2 §:n 2 momentin mukaan saa käyttää niin, että siitä aiheutuu poronhoidolle huomattavaa haittaa.

Hakemuksen ML2018:0081 kartasta ilmenee, että lupahakemusalueen Paana Central alueella sijaitsee osia Kuivasalmen paliskunnan Kursujärvenmaan erotusaidasta, sekä Kursujärvenmaan ja Suasselän välisestä laidunkierroaidasta. Aitarakennelmia ei mainita hakemuksessa, mutta ne ilmenevät hakemuksen liitteenä olevasta kartasta, joskin epätarkasti.

Edellä mainitut aidat ovat paliskunnan pohjoisosan poronhoidon kannalta tärkeitä, aktiivisessa käytössä olevia aitoja. Aidoilla suoritetaan poronhoitotöitä ympäri vuoden ja alueilla liikkuu sekä poroja että ihmisiä.

Kuivasalmen paliskunta katsoo, että malmietsintäluvan myöntäminen keskeiselle poroerotuspaikalle haittaa kohtuuttomasti poronhoitoa alueella. Mikäli lupa myönnetään, tulee alueella suoritettavien tutkimustöiden ajankohdasta ilmoittaa etukäteen hyvissä ajoin poroisännälle. Tutkimustöiden suorittaminen ei kaikkina aikoina ole mahdollista alueella suoritettavien poronhoitotöiden vuoksi. Lisäksi malminetsintäluvan ehdoissa on mainittava, että aitarakennelmia ei saa rikkoa, uusia kulkuaukkoja ei aitoihin saa tehdä ja poronhoidolle aiheutetut vahingot on malminetsintäluvan saajan korvattava täysimääräisesti.

Malminetsintälupahakemusalue sijaitsee alueella jolla on tärkeitä, vakiintuneita porojen kuljetusreittejä. Kuivasalmen paliskunnassa porojen kuljettaminen ja paimentaminen tapahtuu mönkijöitä ja moottorikelkkoja käyttäen. Erityisesti mahdollisissa tulevien vuosien tutkimusmenetelmissä mainitut tutkimusojat voivat vaikeuttaa poronhoitotöitä ja aiheuttaa pahimmassa tapauksessa jopa vaaratilanteita, kun ne sijoittuvat porojen kuljetusreiteille. Tutkimusojat ja kaivaukset on ehdottomasti peitettävä välittömästi tutkimusten päätyttyä.

[REDACTED]
Poroisäntä

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes määrää malminetsintäluville asetettavaksi lupakohtaisen vakuuden. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin. Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saajayhtiön kaupparekisteriotteessa mainittu henkilö(t) joilla on nimenkirjoitusoikeus.

Vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)
- Pantinantajan kaupparekisteriote

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi.